

Olsztyn, dnia 10 czerwca 2014 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**
SO-III.431.8.2014

**Pan
Stanisław Popiel
Wójt Gminy Lelkowo
Lelkowo 21
14-521 Lelkowo**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Lelkowie NIP 582-13-09-882, REGON 000538202 z siedzibą w Lelkowie pod nr 21, 14-521 Lelkowo, w którym siedzibę ma Urząd Stanu Cywilnego w Lelkowie.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli kierownikiem jednostki kontrolowanej był Wójt Gminy Lelkowo Pan Stanisław Popiel, który sprawuje tę funkcję od 30 grudnia 2010 r.

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Lelkowie jest Pani Krystyna Łastowska. Zastępcą Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Lelkowie jest Pan Stefan Warcaba.

Kontrolę przeprowadził kontroler z Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie starszy inspektor wojewódzki Beata Mamińska, która okazała legitymację służbową nr 34/2014 wydaną przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Kontrola została przeprowadzona na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.394.2014 z dnia 11 kwietnia 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli str. 8*).

Kontrolę rozpoczęto i zakończono w dniu 16 kwietnia 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 4/2014.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk za okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 15 kwietnia 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji

rządowej oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.) w związku z § 24 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczania oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 r., Nr 136, poz. 884 ze zm.) oraz art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku przeprowadzonej kontroli czterdziestu trzech aktów stanu cywilnego, dwudziestu dwóch decyzji, jedenastu zaświadczeń, przeglądzie dokumentów, na podstawie których zatrudnione są osoby w urzędzie stanu cywilnego oraz po przeprowadzonych oględzinach lokalu urzędu stanu cywilnego poczyniono następujące ustalenia w zakresie:

1. Organizacji Urzędu Stanu Cywilnego w Lelkowie

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Lelkowo stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 20/2012 Wójta Gminy Lelkowo z dnia 16 lipca 2012 r., Urząd Stanu Cywilnego nadzorowany jest bezpośrednio przez Wójta Gminy (*akta kontroli str. 9-13*).

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Lelkowie pełniła Pani Krystyna Łastowska powołana na to stanowisko uchwałą Rady Gminy w Lelkowie z 18 lipca 1990 r. Nr IV/25/90 (*akta kontroli str. 14*). Funkcję Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Lelkowie pełnił Pan Stefan Warcaba powołany na stanowisko uchwałą Nr IX/2//90 Rady Gminy w Lelkowie z 29 grudnia 1990 r. (*akta kontroli str. 23*). Zgodnie z art. 53 ust.1 ustawy z dnia 1 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 ze zm.) stosunek pracy nawiązany na podstawie powołania został przekształcony w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Pani Krystyna Łastowska oraz Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Pan Stefan Warcaba posiadają wykształcenie średnie (*akta kontroli str. 15 oraz 24*), wobec czego nie zdążą uzupełnić wykształcenia zgodnie z art. 6a pkt. 5 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego do 29 października 2014 r.

Warunki lokalowe Urzędu Stanu Cywilnego – pomieszczenie Urzędu Stanu Cywilnego znajduje się na piętrze budynku Urzędu Gminy w Lelkowie. Pomieszczenie, w którym

przechowywane są księgi i akta zbiorowe wyposażone jest w higrometr, termometr oraz sprzęt gaśniczy.

Lokal składa się z jednego pomieszczenia: pokoju pracy. Klienci przyjmowani są pojedynczo w pokoju pracy. Oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński przyjmowane są w gabinecie Wójta Gminy (*akta kontroli str. 29-30*).

Księgi stanu cywilnego – stan techniczny dobry. Wszystkie księgi oprawiane są w twarde oprawy. Księgi ustawiane są w szafach w pokoju pracy (*akta kontroli str. 29-30*). Zgodnie z § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji księgi stanu cywilnego przechowuje się w archiwum urzędu stanu cywilnego stanowiącym pomieszczenie zapewniające należyte ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich. Przyczyną powstania uchybienia jest sytuacja lokalowa Urzędu Gminy. Skutkiem uchybienia jest niewłaściwe przechowywanie ksiąg stanu cywilnego. Osobami odpowiedzialnymi za brak pomieszczenia na potrzeby archiwum urzędu stanu cywilnego są Wójt Gminy oraz Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

Akty stanu cywilnego sporządzane są ręcznie w księgach. Wzmianki dodatkowe do aktów nanoszone są ręcznie, w sposób staranny i czytelny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Wolne miejsca w treści aktów i w rubryce „Uwagi” wykreślane są w sposób uniemożliwiający dokonanie w tych miejscach jakichkolwiek wpisów.

Przypiski w aktach nanoszone są na bieżąco – sprawdzono na podstawie aktów zgonu za 2013 r.

Księgi po każdym roku kalendarzowym zamknięto w sposób prawidłowy. Bez zastrzeżeń (*akta kontroli str. 40*).

Skorowidze alfabetyczne – wpisy dotyczące aktów stanu cywilnego sporządzanych w okresie objętym kontrolą dokonywane są na bieżąco, stosownie do § 16 cytowanego rozporządzenia, co sprawdzono na podstawie aktów małżeństw za 2013 r.

Akta zbiorowe – akta zbiorowe do aktów stanu cywilnego przechowywane są w segregatorach. Segregatory nie są przepełnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów (*akta kontroli str. 40*).

2. Rejestracji stanu cywilnego

A. Urodzenia

W okresie objętym kontrolą sporządzono 3 akty urodzenia.

Kontroli poddano akty urodzenia: od Nr 1/2013 do Nr 2/2013 oraz Nr 1/2014

Akty urodzenia sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Wszystkie akty urodzenia sporządzono na podstawie decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Lelkowie.

Transkrypcja aktów urodzenia do polskich ksiąg na podstawie art. 73 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana jest bez zastrzeżeń. Oryginalne akty zagraniczne, które są podstawą wpisania do polskich ksiąg oraz ich tłumaczenie na język polski włączane są do akt zbiorowych. W aktach, w rubryce „Uwagi” prawidłowo wpisywana jest adnotacja o podstawie wpisania aktu do księgi, tj. decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Akty zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową (*akta kontroli str. 40*).

Stwierdzono jednak błąd pisarski we wzmiance dodatkowej do aktu Nr 1/2013. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego sporządzając wzmiankę wpisał niewłaściwą datę decyzji, która była podstawą do naniesienia wzmianki. Przyczyną powstania uchybienia jest niedopatrzenie Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Lelkowie. Skutkiem uchybienia jest rozbieżność między danymi zapisanymi w akcie a danymi zawartymi w aktach zbiorowych prowadzonych do tego aktu. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Lelkowie. (*akta kontroli str. 31 oraz 40*).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Stanu Cywilnego w Lelkowie nie przyjęto żadnego oświadczenia o nadaniu dziecku, którego ojcem nie jest mąż matki, nazwiska jakie nosiłyby ich wspólne dzieci po złożeniu oświadczenia w trybie art. 88 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z. 1964 r. Nr 9, poz. 59 ze zm.) uznaniu ojcostwa, zmianie nadanego dziecku imienia w ciągu sześciu miesięcy od sporządzenia aktu (*akta kontroli str. 37*).

B. Małżeństwa

W okresie objętym kontrolą sporządzono 12 aktów małżeństw.

Kontroli poddano następujące akty małżeństw: od Nr 1/2013 do Nr 12/2013

Akty małżeństw sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Małżeństwa zawarte w sposób określony w art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 ze zm.), tj. akty numer: 2/2013, 4/2013, 8/2013, 11/2013 – oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński oraz zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa przyjęte zostały przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w sposób prawidłowy (*akta kontroli str. 40*).

Małżeństwa, o których mowa w art. 1 § 2 i § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - zaświadczenia, wydawane na podstawie art. 4¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wydawane są prawidłowo, co sprawdzono na podstawie zaświadczeń od Nr USC.5361.1.2013 do Nr USC.5361.7.2013 oraz Nr USC.5361.1.2014 (*akta kontroli str. 40*). Akty małżeństw są sporządzane na podstawie zaświadczeń składanych przez duchownego Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego.

Przestrzegane są wszystkie wymogi określone w art. 8 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz w art. 61a Prawa o aktach stanu cywilnego. Na zaświadczeniach potwierdzana jest data dostarczenia przez duchownego dokumentu, który jest podstawą do sporządzenia aktu małżeństwa, np. akty numer: 5/2013, 6/2013, 7/2013, 9/2013, 10/2013 (*akta kontroli str. 40*).

Transkrypcja aktów małżeństwa do polskich ksiąg na podstawie art. 73 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana jest prawidłowo, np. akt małżeństwa numer: 1/2013, 3/2013 i 12/2013. Oryginalne dokumenty włączane są do akt zbiorowych wraz z ich urzędowym tłumaczeniem na język polski. W aktach w rubryce „Uwagi” prawidłowo wpisywana jest adnotacja o podstawie wpisania aktu do księgi, tj. decyzji Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Dwa akty zostały uzupełnione dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową. W jednym przypadku strony zostały pouczone, że nieuzupełniony akt nie ma pełnej mocy dowodowej (*akta kontroli str. 40*).

W okresie objętym kontrolą nie przyjęto żadnego oświadczenia małżonka rozwiedzionego o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa, tj. oświadczenia, o którym mowa w art. 59 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. (*akta kontroli str. 37*).

Zaświadczenia o możliwości zawarcia związku małżeńskiego za granicą wydawane są z uchybieniami (sprawdzono na podstawie spraw od Nr USC.5360.1.2013 do USC.5360.4.2013 oraz USC.5360.1.2014) W zaświadczeniu Nr USC.5360.1.2013 stwierdzono, iż obywatel polski, dla którego sporządzono zaświadczenie może zawrzeć związek małżeński z kobietą posiadającą obywatelstwo „polsko-niemieckie”. Zapis ten jest błędny, gdyż nie ma obywatelstwa polsko-niemieckiego, ponieważ nie ma państwa polsko-niemieckiego, a obywatelstwo jest ściśle związane z państwowością. Przyczyną powstania uchybienia jest powielenie zapisów zawartych we wniosku osoby ubiegającej o wydanie powyższego zaświadczenie. Skutkiem zaistniałego uchybienia jest naruszenie ogólnej zasady wyrażonej w art. 3 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2012 r. Nr 161) stanowiącej, iż obywatel polski nie może wobec władz Rzeczypospolitej Polskiej powoływać się ze skutkiem prawnym na posiadane równocześnie obywatelstwa innego państwa i na wynikające z niego prawa i obowiązki. Osobą odpowiedzialną za powstanie uchybienia jest Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Lelkowie (*akta kontroli str. 31-32 oraz 40*).

C. Zgony

W okresie objętym kontrolą sporządzono 28 aktów zgonu.

Kontroli poddano akty zgonu: od Nr 1/2013 do Nr 22/2013 oraz Nr 1/2014 do Nr 6/2014.

Akty zgonu sporządzane są starannie, czysto i terminowo.

Akty zgonu sporządzane są po dostarczeniu karty zgonu (*akta kontroli str. 40*).

Akt Nr 7/2013 został wpisany do polskiej księgi na podstawie odpisu aktu zgonu z Wielkiej Brytanii. Akt został uzupełniony, dzięki czemu posiada pełną moc dowodową. Bez uwag (*akta*

3. Transkrypcji zagranicznych aktów do polskich ksiąg stanu cywilnego oraz prowadzenia innych postępowań z zakresu rejestracji stanu cywilnego

W okresie objętym kontrolą wydano łącznie dwadzieścia jeden decyzji na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Kontroli poddano sprawy: Nr USC.5353.1.2013-USC.5353.6.2013, Nr USC.5353.1.2014 oraz Nr USC.5352.1.2013 - Nr USC.5352.13.2013 oraz Nr USC.5352.1.2014 (*akta kontroli str. 41*).

Decyzje wydawane są z zachowaniem terminów przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Prawidłowo wskazywana jest podstawa prawna i Dziennik Ustaw ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Decyzje wysyłane są listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub odbierane osobiście, a odbiór jest kwitowany na wniosku wraz z datą odbioru.

Nanoszone są wzmianki dodatkowe o wydanych decyzjach w sprawie uzupełnienia lub sprostowania aktu stanu cywilnego, po stwierdzeniu ostateczności tych decyzji. Nie wnosi się uwag.

4. Wydawania odpisów aktów stanu cywilnego oraz zaświadczeń o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub ich braku oraz zaświadczeń o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego

Kontroli poddano wnioski o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego od Nr USC.5362.175.2013 do Nr USC.5362.194.2013, co stanowi 10% ostatnich wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego załatwionych w 2013 r. (*akta kontroli str. 41*).

Odpisy aktów zupełnych oraz skróconych wydawane są podmiotom określonym w art. 83 § 1 i § 2 Prawa o aktach stanu cywilnego. Odpisy adresowane do osób fizycznych wysyłane są za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Nie stwierdzono naruszenia Konwencji Nr 16 z dnia 8 września 1976 r. dotyczącej wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. 2004 r., Nr 166, poz.1735).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Lełkowie (zastępca) nie wydawał zaświadczeń o braku księgi stanu cywilnego. Nie wnosi się uwag (*akta kontroli str. 37*).

5. Zawiadamiania organów ewidencji ludności o zmianach w aktach stanu cywilnego

W analizowanym okresie zawiadomiono o 19 zmianach w aktach stanu cywilnego. Analizie poddano teczkę powiadomień organów ewidencji ludności z 2014 r.

Urząd Stanu Cywilnego w Lełkowie prawidłowo dokonuje informowania organów ewidencji ludności o zmianach w aktach stanu cywilnego. Wysyłane są odpisy skrócone aktu wraz z adnotacją o zmianie oraz pismo przewodnie adresowane do danego organu ewidencji (*akta kontroli str. 41*).

6. Stosowanie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska

W okresie objętym kontrolą wydano jedną decyzję na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Kontroli poddano sprawę Nr USC.5355.1.2013.

Decyzja Nr USC.5355.1.2013 dotyczyła zmiany nazwiska dla osoby małoletniej, która nie ukończyła 13 lat. Wniosek w sprawie złożyła matka. Ojciec dziecka nie posiadał władzy rodzicielskiej, gdyż ustalenie ojcostwa nastąpiło przez orzeczenie sądu rodzinnego w 2005 r., a więc przed nowelizacją Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Wnioskująca o zmianę nazwiska złożyła obszernie wyjaśnienia. Stwierdzono jednak, że sprawa została rozpatrzona na podstawie niekompletnego wniosku, albowiem wnioskująca nie dołączyła do wniosku odpisu zupełnego aktu urodzenia dziecka (*akta kontroli str. 31, 33 oraz 41*). Zgodnie z art. 11 ust. 2 pkt 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, do wniosku o zmianę nazwiska dołącza się odpis zupełny aktu urodzenia. Przyczyną powstania nieprawidłowości było niewłaściwe przeprowadzenie postępowania administracyjnego. Skutkiem nieprawidłowości było wydanie decyzji o zmianie nazwiska na podstawie wniosku, który nie spełniał wymogów formalnych wskazanych w ustawie. Osobą odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości jest Zastępca Kierownika Urzędu stanu Cywilnego w Lełkowie, który prowadził postępowanie w sprawie oraz wydał podaną decyzję.

Do ustaleń kontroli nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski wnoszę o usunięcie nieprawidłowości i uchybień poprzez:

1. Wydzielenie oddzielnego archiwum na potrzeby urzędu stanu cywilnego,
2. Prawidłowe wydawanie zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą,
3. Sprostowanie błędu pisarskiego we wzmiance do aktu urodzenia Nr 1/2013,

4. Wydawanie decyzji o zmianie imienia lub nazwiska wyłącznie w oparciu o wnioski, które spełniają wymogi określone w ustawie.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Grażyna Kluge
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski